
Práce pro humanitně vzdělané není v Česku dost, Evropa je však na tom ještě hůře

Práce pro humanitně vzdělané není v Česku dost, Evropa je však na tom ještě hůře

22.3.2012 Mladá fronta DNES Strana 2 Příloha - Absolventi, autor: Vítek Novák

Při výběru vysoké školy se maturanti ještě stále řídí spíše emocemi než praktickým uvažováním.

Zájem trhu o absolventy humanitních oborů sice prudce klesá, přesto se na tento typ škol každoročně hlásí stále více a více uchazečů.

Humanitní obory jsou zábavnější, zajímavější a méně náročné -tak zní hlavní argumenty desetitisíců studentů, kteří o ně mají zájem. Kdo se však dívá dopředu, měl by myslet i na uplatnění po škole.

Statistiky jsou přitom neúprosné, najít práci se absolventům těchto oborů daří s menším úspěchem než u právníky, lékařsky či pedagogicky zaměřených fakult.

Příležitostí ubývá

Vláda šetří, ubývá tak pracovních příležitostí ve veřejném sektoru, který byl častým cílem právě čerstvých absolventů humanitních oborů. Stejně je tomu i u firem. Ty mají naopak neustálý nedostatek technických odborníků. Podle studie Střediska vzdělávací politiky univerzity Karlovy jsou nejžádanější absolventi strojních a elektrotechnických fakult a oborů informačních technologií.

Naopak nejhůře shánějí práci absolventi přírodovědných a zemědělských oborů, kde nezaměstnanost dosahuje až deseti procent. U humanitních oborů napočítali experti z Univerzity Karlovy nezaměstnanost šestiprocentní.

Každý pátý mimo obor

Zcela bez šance humanitně vzdělaní nejsou, musí se však většinou rozloučit s představou práce ve vystudovaném oboru. „Vystudoval jsem filozofii a prakticky jediná šance, jak ji uplatnit, je dál ji vyučovat. A to nechci. Takže budu muset vzít zavděk administrativní prací, kde své znalosti vůbec nevyužiju, jsou mi k ničemu,“ přibližuje svou situaci absolvent filozofické fakulty Jonáš Stibor.

A není sám. S prací mimo obor se podle zmíněné studie Univerzity Karlovy musí potýkat každý pátý absolvent.

Jinde je to i horší

V porovnání se státy Evropské unie si přesto nevede Česká republika špatně. Kupříkladu ve Velké Británii pracuje mimo vystudovaný obor třetina absolventů.

Vynikáme také v nízké nezaměstnanosti vysokoškoláků, která v průměru nepřesahuje ani pět procent. Lépe je na tom pouze Švýcarsko, Německo a Nizozemsko.

Špatně na tom nejsme ani v novodobém fenoménu „převzdělanosti“ - práci, pro niž je vysokoškolský titul k ničemu, vykonává 14 procent absolventů. To je v porovnání se zbytkem Evropy opět velmi pozitivní údaj.

Rekordmanem v této „disciplíně“ je Španělsko, kde třetina vysokoškolsky vzdělané populace pracuje na pozicích, v nichž vysokou školu neupotřebí.

Klíč k úspěchu? Jazyk

Čekat, že s vysokoškolským diplomem v ruce za námi budou běhat firmy s nabídkou práce, se nevyplatí. Jak uvádějí statistiky internetových pracovních portálů, na nabídku netechnické práce odpovídá v průměru přes padesát zájemců.

Čeho si zaměstnavatelé na uchazečích obvykle nejvíce cení?

„Především vynikající znalosti cizích jazyků - nejlépe dvou. Důležitým prvkem je také osobnost, zdravé sebevědomí, ale zároveň i pokora. Dále je to samostatnost, umění zaujmout a přesvědčit, prodat své schopnosti. Stejně důležité je umět pracovat s informacemi, získávat ty podstatné a následně je analyzovat. Velké plus mají absolventi, kteří již získali pracovní zkušenosti a návyky, nejlépe ze soukromého sektoru, ze zahraničních firem,“ vysvětluje Martin Schneider z personální agentury Adecco.

Výhoda praxe

Podle Adecca je navíc nezbytné si vlastní aktivitou získávat zkušenosti a praxi. Účastnit se dobrovolných stáží a brigád například v neziskovém sektoru, poznávat firemní kultury, angažovat se v odborných spolcích.

„Tento servis nabízí naše studentská organizace, ve které si každý student může vyzkoušet různé firemní pozice a pilovat například komunikaci s klientem. Dostáváme skutečné zakázky, firmy nás respektují,“ vysvětluje Pavlína Trojanová z neziskové organizace AISEC.

FAKTA Absolventi v souvislostech * Na Ukrajině má polovina mladých ve věku 25-34 let vysokoškolský diplom, zatímco v ČR ani ne čtvrtina. * V ČR je 4. nejnižší nezaměstnanost vysokoškolsky vzdělaných osob v EU, činí méně než 5 %. * V České republice pracuje 4 až 5 let po absolvování mimo svůj obor zhruba každý pátý vysokoškolák, zatímco v roce 2006 každý sedmý. * Nejvyšší příjmy mívají absolventi právnických, inženýrských a ekonomických oborů. * Nejnižších příjmů se dostává vystudovaným zemědělcům a lidem v oborech umění a vzdělávání. * Pracovat v jiném než vystudovaném oboru se nejvíce vyplatí absolventům pedagogických fakult, polepšit si mohou až o čtvrtinu platu. * Opouštět obor se nejméně vyplatí v oboru elektrotechniky, zdravotnictví a práva. * Nezaměstnanost osob s doktorským titulem činila v roce 2011 méně než 2 %, s magisterským titulem 4 % a s titulem bakaláře 8 %. * Poslední dobou výrazně stoupá zaměstnanost absolventů soukromých škol. * S největší nezaměstnaností se potýkají absolventi zemědělských oborů, s nejnižší lékařské obory.